

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรื่อง การมีสภาพร้ายแรงหรือข้อห้ามในการปฏิบัติหน้าที่ของอนุกรรมการ
ใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ
ในคณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงาน ก.ค.ศ.)

ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๒๐๖.๙/๖๒๑ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ขอรื้อปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการมีสภาพร้ายแรงกรณีการพิจารณาย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สรุปความได้ว่า ในการพิจารณา ย้ายผู้บริหารสถานศึกษาประจำปี ๒๕๕๘ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย ตามข้อ ๘ ของหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว๙ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เพื่อจัดทำรายละเอียดการประเมินศักยภาพ เสนอต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ ให้ความเห็นชอบตามข้อ ๑๐ ของหลักเกณฑ์ฉบับเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ในการพิจารณาการย้ายผู้บริหารสถานศึกษาของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ปรากฏว่า มีอนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต ๑ ที่เป็นการกรรมการในคณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายข้างต้นจำนวนสี่คนที่เข้าร่วมประชุม และมีสามในสี่คนดังกล่าว ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ นายแจ่ม ไพโรตทิเพนาร์ และนางสาวกาญจนา พงษ์พิษณุ ที่ให้ข้อมูลและอภิปรายในการพิจารณา ย้ายผู้บริหารสถานศึกษากรณีนางน้ำค้าง ป๋องนางไชย ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเลื่อมพิลึก โดยในการประชุมครั้งนี้ นายอวยชัย ศรีบุตรวงศ์ ซึ่งเป็นอนุกรรมการได้ตั้งข้อสังเกตว่า กรณีที่ คณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายได้เสนอให้ย้ายนางน้ำค้าง ป๋องนางไชย ซึ่งได้รับการประเมิน ศักยภาพในลำดับที่ ๕ ไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคำกลิ้ง นั้น ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ การย้าย และในการประชุมครั้งดังกล่าว อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ ได้มีมติโดยเสียงข้างมาก ๓ ต่อ ๑ เสียง ให้ย้ายนางน้ำค้าง ป๋องนางไชย ไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านคำกลิ้ง โดยประธานกรรมการงดออกเสียง และอนุกรรมการที่เป็นกรรมการกลั่นกรอง การย้ายทั้งสี่คนไม่ได้ออกเสียง

ต่อมาสำนักงาน ก.ค.ศ. ได้รับรายงานความไม่เป็นธรรม ไม่โปร่งใส และไม่ปฏิบัติ ตามกฎหมาย ในการบริหารงานบุคคลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ จากนายอวยชัย ศรีบุตรวงศ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ เกี่ยวกับการพิจารณาย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ ประจำปี ๒๕๕๘ ซึ่ง อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารงานบุคคล ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว และมีมติให้เสนอ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมาย และระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาพิจารณาว่าเป็นกรณีที่มีสภาพร้ายแรงหรือไม่ ซึ่ง อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ที่ทำการ

แทน ก.ค.ศ.) ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ได้พิจารณาข้อหาหรือของ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารงานบุคคลดังกล่าวแล้ว ได้มีมติให้หารือไปยังสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกาต่อไป

จากข้อเท็จจริงดังกล่าว สำนักงาน ก.ค.ศ. จึงขอหารือว่า กรณีที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ นายแจ่ม ไพรีดีพะเนาว์ และนางสาวกาญจนา พงษ์พิชญ์ ซึ่งเป็นกรรมการในคณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายได้เข้าร่วมประชุมและให้ความเห็นในการประชุม อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ในฐานะอนุกรรมการนั้น การกระทำของบุคคลทั้งสามมีสภาพร้ายแรงที่ทำให้การพิจารณาไม่เป็นกลางหรือไม่

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ได้พิจารณาข้อหาหรือของสำนักงาน ก.ค.ศ. โดยมีผู้แทนสำนักงาน ก.ค.ศ. เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า มีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ นายแจ่ม ไพรีดีพะเนาว์ และนางสาวกาญจนา พงษ์พิชญ์ ซึ่งเป็นกรรมการในคณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ แต่งตั้ง จะสามารถเข้าร่วมประชุมและให้ความเห็นในการประชุม อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ ในฐานะอนุกรรมการได้หรือไม่ โดยมีความเห็นว่า มาตรา ๕๙^๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดไปดำรงตำแหน่งในหน่วยงานการศึกษาอื่นภายในส่วนราชการหรือภายในเขตพื้นที่การศึกษาหรือต่างเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องได้รับอนุมัติจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี สำหรับหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายนั้น มาตรา ๕๙ วรรคสี่ บัญญัติให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ซึ่งปัจจุบัน ก.ค.ศ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรากฏตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว๙ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ โดยในข้อ ๘^๒ กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักงาน

^๑มาตรา ๕๙ การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดไปดำรงตำแหน่งในหน่วยงานการศึกษาอื่นภายในส่วนราชการหรือภายในเขตพื้นที่การศึกษาหรือต่างเขตพื้นที่การศึกษาต้องได้รับอนุมัติจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ของผู้ประสงค์ย้ายและผู้รับย้าย แล้วแต่กรณี และให้สถานศึกษาโดยคณะกรรมการสถานศึกษาเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ด้วย และเมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณาอนุมัติแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้นั้นต่อไป

การย้ายผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้ส่งย้ายโดยอนุมัติ ก.ค.ศ.

การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อไปบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องได้รับอนุมัติจาก ก.ค.ศ. แต่ถ้าย้ายไปบรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งซึ่ง ก.ค.ศ. ยังมิได้กำหนด จะกระทำได้เมื่อ ก.ค.ศ. กำหนดตำแหน่งแล้ว

หลักเกณฑ์และวิธีการย้ายตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

^๒ข้อ ๘ การแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย

ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย เพื่อพิจารณาคำร้องขอย้ายให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด และจัดลำดับความเหมาะสม ก่อนเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังนี้

(มีต่อหน้าถัดไป)

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาคำร้องขอย้ายให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด และจัดลำดับความเหมาะสม ก่อนเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และในข้อ ๘.๑^๓ ได้กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายไว้ให้ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการส่วนหนึ่งมาจากอนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตามที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามอบหมายที่ไม่มีส่วนได้เสียกับการย้ายจำนวนสามคน ประกอบกับข้อ ๑๒^๔ ของหลักเกณฑ์ดังกล่าว ได้กำหนดให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา นำความเห็นของคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย และความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษามาประกอบการพิจารณาย้าย โดยให้คำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะคณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายของอนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด เพื่อทำหน้าที่พิจารณาและกลั่นกรองคำร้องขอย้ายและประเมินศักยภาพของผู้ประสงค์ขอย้ายในเบื้องต้นแล้วเสนอความเห็นให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจารณา โดยความเห็นของคณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายดังกล่าวมิได้มีผลผูกพัน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแต่ประการใด นอกจากนี้ โดยเหตุที่การไปปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด ซึ่งการไปปฏิบัติหน้าที่

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๒)

๘.๑ คณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย เพื่อพิจารณาคำร้องขอย้ายของผู้บริหารสถานศึกษาที่ขอย้ายไปแต่งตั้งในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยกเว้นตำแหน่งว่างในสถานศึกษาตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

(๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	ประธาน
(๒) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบกลุ่มบริหารงานบุคคล	รองประธาน
(๓) อนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ตามที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามอบหมาย
ที่ไม่มีส่วนได้เสียกับการย้าย จำนวน ๓ คน	กรรมการ
(๔) ผู้อำนวยการสถานศึกษาและหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ที่ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับการย้าย จำนวน ๓ คน	กรรมการ
(๕) ผู้อำนวยการกลุ่มหรือหัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล
ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	เลขานุการ
ฯลฯ	ฯลฯ

^๓โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๔ข้อ ๑๒ ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ นำความเห็นของคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย และความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษามาประกอบการพิจารณาย้าย โดยให้คำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ผู้ที่ยื่นคำร้องขอย้ายไม่จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาให้ย้ายเสมอไป

หาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษมีความเห็นต่างจากความเห็นของคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย ให้ระบุเหตุผลให้ชัดเจน

คณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายมิได้เป็นเหตุทำให้ความเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสัณสุดลง หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่อนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอีกต่อไป ดังนั้น อนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ได้รับ แต่งตั้งให้ไปปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายจึงยังสามารถปฏิบัติหน้าที่เป็น อนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาต่อไปได้ ด้วยเหตุนี้ ผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ นายแจ่ม ไพโรดิพะเนาว์ และนางสาวกาญจนา พงษ์พิษณุ ซึ่งเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ และได้รับแต่งตั้งไปเป็นกรรมการในคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย ในกรณีนี้จึงไม่ใช่เรื่อง สภาพรัยแรงอันอาจทำให้การพิจารณาโยกย้ายผู้บริหารสถานศึกษาไม่เป็นกลางตามมาตรา ๑๖^๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการกลั่นกรองการย้าย จึงสามารถเข้าร่วมประชุมและให้ความเห็นในการประชุม อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต ๑ ในฐานะอนุกรรมการของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ ได้

(นางสาวจารุวรรณ เฮงตระกูล)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๖๒

มาตรา ๑๖ ในกรณีมีเหตุอื่นใดนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓ เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งมีสภาพรัยแรงอันอาจทำให้การพิจารณา ทางปกครองไม่เป็นกลาง เจ้าหน้าที่หรือกรรมการผู้นั้นจะทำการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นไม่ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ถ้าผู้นั้นเห็นเองว่าตนมีกรณีดังกล่าว ให้ผู้นั้นหยุดการพิจารณาเรื่องไว้ก่อนและแจ้งให้ ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่งหรือประธานกรรมการทราบ แล้วแต่กรณี

(๒) ถ้ามีคู่กรณีคัดค้านว่าผู้นั้นมีเหตุดังกล่าว หากผู้นั้นเห็นว่าตนไม่มีเหตุตามที่คัดค้านนั้น ผู้นั้นจะทำการพิจารณาเรื่องต่อไปได้แต่ต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่งหรือประธานกรรมการทราบ แล้วแต่กรณี

(๓) ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งผู้นั้น เป็นกรรมการอยู่มีคำสั่งหรือมติโดยไม่ชักช้า แล้วแต่กรณี ว่าผู้นั้นมีอำนาจในการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นหรือไม่

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๔ วรรคสอง และมาตรา ๑๕ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่มาใช้ บังคับโดยอนุโลม